

Dôvodová správa

I. Všeobecná časť

Protest prokurátora je právnym prostriedkom, ktorým prokurátor vykonáva dozor nad zachovávaním zákonnosti orgánmi verejnej správy. Oprávnenie prokurátora na vydanie protestu a podmienky vydania protestu upravuje zákon o prokuratúre (č. 153/2001 Z. z.).

V zmysle ustanovenia § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, právnymi prostriedkami, ktorými prokurátor vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov orgánmi verejnej správy, je protest prokurátora.

Protestom prokurátor upozorňuje orgán verejnej správy, že ním vydaný právny predpis, rozhodnutie alebo opatrenie je v rozpore s právnymi predpismi (resp. právnymi predpismi vyššej právnej sily). Ak dotknutý orgán verejnej správy, resp. jeho nadriadený orgán neodstráni nesúlad s právnymi predpismi (vydaním rozhodnutia, opatrenia alebo predpisu, ktoré sú v súlade s právnymi predpismi), môže sa prokurátor obrátiť na súd. Súd môže zrušiť napadnuté rozhodnutie alebo opatrenie, v prípade právneho predpisu môže súd vysloviť jeho nesúlad s právnymi predpismi vyššej právnej sily.

Protest môže smerovať proti:

- a) opatreniu (smernice, uznesenia, úpravy, opatrenia a iné právne akty vydané na zabezpečenie plnenia úloh v oblasti verejnej správy),
- b) rozhodnutiu,
- c) 1. vyhláške, výnosu a opatreniu ústredného orgánu štátnej správy, štátneho orgánu alebo inej právnickej osoby, ktorú osobitný zákon splnomocnil na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu,
2. všeobecne záväznému nariadeniu územnej samosprávy (obce a VÚC),
3. všeobecne záväznému právnomu predpisu orgánu miestnej štátnej správy,

ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Zákonom č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov sa určuje postavenie samosprávneho kraja ako samostatného správneho celku Slovenskej republiky. Samosprávny kraj je právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári so svojim majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni záujmy a práva svojich obyvateľov.

Pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií vyššieho územného celku v príslušnom rozpočtovom roku, je rozpočet vyššieho územného celku. Rozpočet je vyjadrením samostatného hospodárenia VÚC.

Vyšší územný celok môže vo veciach územnej samosprávy vydávať všeobecne záväzné nariadenia.

V súlade s ustanovením § 8 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“) môže vyšší územný celok poskytovať dotácie právnickej osobe, ktorej nie je zriaďovateľom a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území vyššieho samosprávneho celku, alebo ktorí pôsobia, vykonávajú činnosť na území vyššieho územného celku, alebo poskytujú služby obyvateľom vyššieho územného celku. Dotácie môžu byť poskytované za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením vyššieho územného celku a to len na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti a voľnočasových a vzdelávacích aktivít detí a mládeže, obyvateľov kraja v športových, kultúrnych a vzdelávacích aktivitách/projektoch. Ich poskytnutím nemožno zvýšiť celkový dlh vyššieho územného celku.

II. Osobitná časť

Podmienky a postup poskytovania dotácie z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja, náležitosti pri predkladaní žiadosti o dotáciu, možnosti jej použitia, spôsob pridelovania a postup pri vyúčtovaní dotácie upravuje Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 13/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja a Všeobecne záväzné nariadenie č. 31/2016, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 13/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Týmto Všeobecne záväzným nariadením sa umožňuje poskytovať dotácie z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja aj právnickej a fyzickej osobe – podnikateľovi, ktorí na území Trenčianskeho samosprávneho kraja pôsobia alebo vykonávajú činnosť alebo poskytujú služby, pričom nemajú sídlo alebo trvalý pobyt na území Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Trenčianskemu samosprávnemu kraju bol dňa 11.9.2017 doručený protest prokurátora proti čl. 3 bod 2 a 3, čl. 6 bod 13 prvá veta a čl. 7 bod 1 prvá veta Všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 13/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja, ktoré

zastupiteľstvo Trenčianskeho samosprávneho kraja schválilo uznesením č. 203/2014 na svojom zasadnutí konanom dňa 24. novembra 2014 v platnom znení (ďalej len „VZN“).

Uvedené ustanovenia VZN sú podľa názoru prokurátora v rozpore s § 8 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v rozpore s § 2 ods. 2 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, v rozpore s § 2 ods. 3 zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách a v rozpore s § 11 ods. 2 písm. k) zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch.

Prokurátor vidí rozpor VZN so zákonom v danom prípade v tom, že napadnuté VZN v čl. 3 bod 2 a 3 definovalo pojmy „všeobecne prospešné služby“ a „verejnoprospešné účely“ napriek tomu, že tieto pojmy sú definované odkazmi na právne predpisy uvedené v § 8 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, pričom definície týchto pojmov v čl. 3 bod 2 a 3 VZN nezodpovedajú a sú v rozpore s definíciou týchto pojmov uvedenou v § 8 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy resp. v odkazoch na ďalšie právne predpisy.

Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 13/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja v čl. 3 bod 2 a 3 má byť v rozpore so zákonom, nakoľko definovalo pojmy „všeobecne prospešné služby“ a „verejnoprospešné účely“ odlišne od zákonnej definície týchto pojmov uvedenej v § 8 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy resp. v § 2 ods. 2 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby a v § 2 ods. 3 zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách.

Prokurátor taktiež vidí rozpor VZN so zákonom v danom prípade v tom, že v zmysle predmetného zákonného ustanovenia teda právomoc zriaďovať komisie a voliť a odvolávať ich predsedov a ďalších členov je vyhradené zastupiteľstvu samosprávneho kraja Zastupiteľstvo samosprávneho kraja nemôže toto výhradné oprávnenie žiadnym spôsobom preniesť na inú osobu, a to ani na predsedu samosprávneho kraja.

Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 13/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja v čl. 6 bod 13 prvá veta a 7 bod 1 prvá veta je v rozpore so zákonom, nakoľko právomoc zriaďovať komisiu a menovať a odvolávať jej predsedu a ďalších členov preniesla na predsedu Trenčianskeho samosprávneho kraja, hoci toto oprávnenie je podľa § 11 ods. 2 písm. k) zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch vyhradené zastupiteľstvu samosprávneho kraja.

Nakoľko protestom prokurátora boli vytknuté len formálne nedostatky VZN tak, ako sú opísané vyššie, Zastupiteľstvu TSK je predložený na prerokovanie a schválenie návrh VZN č. 5/2018, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 13/2014 v znení Všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 31/2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja. Týmto Všeobecne záväzným nariadením č. 5/2018 sa čl. 3 bod 2 a 3, čl. 6 bod 13 prvá veta a čl. 7 bod 1 prvá veta Všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskeho samosprávneho kraja dávajú do súladu s protestom prokurátora zo dňa 11.8.2017, doručeného dňa 11.9.2017, a to odstránením rozporu základných pojmov uvedených v čl. 3 bod 2 a 3 VZN s § 8 ods. 5 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v rozpore s § 2 ods. 2 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby, v rozpore s § 2 ods. 3 zákona č. 34/2002 Z. z. o nadáciách tým, že sa v čl. 3 bod 2 a 3 VZN prepísala zákonná úprava pojmov všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešného a verejnoprospešného účelu spolu so odkazom na príslušné zákonné ustanovenie, a v čl. 6 bod 13 prvá veta a čl. 7 bod 1 prvá veta VZN sa slovo komisia v príslušnom gramatickom tvare nahradila slovami „pracovná skupina“ v príslušnom gramatickom tvare.

V prípade, ak Zastupiteľstvo TSK schváli návrh VZN č. 5/2018, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 13/2014 v znení Všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 31/2016 o poskytovaní dotácií z rozpočtu Trenčianskeho samosprávneho kraja v predkladanom znení, dôjde k vyhoveniu protestu prokurátora, a to spôsobom nápravy prokurátorom vytknutého stavu.

Taktiež v záujme prevencie pred protestom prokurátora v budúcnosti, je Zastupiteľstvu TSK predložený na prerokovanie a schválenie návrh VZN č. 4/2018, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 8/2014 o poskytovaní dotácií z rozpočtu TSK na podporu rozvoja vidieka na území TSK a návrh VZN č. 6/2018, ktorým sa mení Všeobecne záväzné nariadenie Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 27/2016 v znení Všeobecne záväzného nariadenia Trenčianskeho samosprávneho kraja č. 34/2017 o poskytovaní grantov na podporu environmentálnych projektov na území Trenčianskeho samosprávneho kraja, a to tak, že sa slovo komisia v príslušnom gramatickom tvare nahradila slovami „pracovná skupina“ v príslušnom gramatickom tvare.